

DOE MEE!

OP PAASMAANDAG 25 APRIL KUNNEN ALLE SCHELDELIEFHEBBERS HUN HARTJE OPHALEN. VAREN VOOR 1 EURO, WANDELEN, FIETSEN EN TAL VAN LUDIEKE ACTIVITEITEN. ALLE BELANGRIJKE ORGANISATIES UIT DE REGIO WERKEN MEE EN BEZORGEN JE EEN ONVERGETELIJKE DAG. **DE IDEALE UITSTAP OM MET HET GEZIN DE PAASVAKANTIE AF TE SLUITEN.**

DURME

HET REGIONAAL LANDSCHAP

... **is een streek** gevormd door Schelde en Durme. Langs beide rivieren vind je unieke zoetwaterslikken en rietschorren, uitgestrekte graslanden, oude rivierarmen en talrijke waterplassen en vijvers.

... **is een samenwerking** tussen de verschillende overheden en de lokale verenigingen actief rond natuur en milieu, landbouw, jacht, toerisme en recreatie.

... **heeft als missie** elke inwoner en bezoeker te overtuigen van de waarde van de natuur en het landschap in de streek.

... betreft het **brede publiek** bij concrete acties rond natuur en landschap.

YVES ADAMS

LANDSCHAPSLOKET... KUNNEN WI

VIND JE OOK DAT JE IN EEN PRACHTIGE STREEK WOONT? EEN LANDSCHAP DAT GEVORMD IS DOOR DE SCHELDE EN DE DURME. TYPISCH VOOR ONZE STREEK ZIJN DE NATTE GRASLANDEN MET HUN SLOTEN EN KNOTBOMEN. OOK TRAGE WEGEN, HAGEN EN POELN SIEREN ONS LANDSCHAP. HET REGIONAAL LANDSCHAP STAAT JE BIJ MET RAAD EN DAAD OM ZELF KLEINE NATUURELEMENTEN AAN TE LEGGEN OF TE HERSTELLEN. ZO HELP JE HET LANDSCHAP TE VERFRAAIEN EN STEEK JE DE BIODIVERSITEIT EEN HANDJE TOE!

Meidoorn in bloei.

Het Regionaal Landschap Schelde-Durme is een **unieke streek** om in te wandelen en te fietsen. Langs beide rivieren vind je slikken en schorren, uitgestrekte graslanden, turfputten en vijvers. De velden worden afgezoomd door knotwilgen, hagen en houtkanten. Kwakende kikkers en kwetterende weidevogels houden er op zomerse dagen heuse concerten. Denk dit alles weg en ons landschap zou er heel wat eentoniger uitzien.

Poelen, knotbomen, sloten en zo meer noemen we **kleine landschapselementen**. Ze zijn van onschatbare waarde voor de schoonheid van ons karakteristieke landschap. Ze zijn ook nuttig voor de natuur: dieren vinden er beschutting en voedsel. Bovendien zorgen ze voor de nodige verbinding tussen verschillende natuurgebieden. Vroeger hadden deze kleine land-

schapselementen ook hun nut voor de mens. Hij groef poelen om het vee te laten drinken, hij plantte meidoornhagen om het vee in de wei te houden, gebruikte het hout van knotbomen en met houtwallen bakende hij percelen af. Vandaag zijn de poelen, hagen en knotbomen van minder economisch nut en **verdwijnen deze natuurelementjes uit ons landschap**. Maar je kan **meehelpen de schoonheid van het landschap in stand te houden**. Zo kan je zelf blijven genieten van de natuur die jou omringt en zullen ook jouw kinderen en kleinkinderen er nog kunnen ravotten en wandelen.

Waarvoor kan je steun krijgen?

- de aanplant en het onderhoud van:
 - Haag, heg, houtkant, houtwal
 - Alleenstaande boom, bomengroep

- Knotbomen
- Bebossing tot 50 are
- de aanleg van een poel
- het ruimen van een poel of sloot
- het onderhoud van een trage weg

Je kan een toelage krijgen
De toelagen zijn afkomstig van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, van de Vlaamse Landmaatschappij en van jouw gemeente.

Ken je ze?
Houtkanten zijn brede perceelsgrenzen, begroeid met bomen en struiken.
Hagen zijn lage, dicht naast elkaar staande struiken. Vroeger werden ze vaak gevlochten zodat het vee er niet door kon.
Knotbomen worden geknot voor hun hout. Door ze te kappen, ontstaan knoesten waaruit weer nieuwe takken groeien.

Poelen waren drinkplaatsen voor het vee. Nu zijn ze nog steeds de woonplaats voor heel wat typische planten en dieren.
De fruitbomen van een **hoogstamboomgaard** trekken allerlei dieren aan die er voedsel en beschutting zoeken.
Dankzij **sloten** kan het water van de graslanden vloeien. Door ze regelmatig te onderhouden, zijn ze een geschikte stek voor allerlei planten en dieren.
Planten van hier zijn eigen aan de streek. Daardoor zijn ze beter bestand tegen ziekten en gedijen ze goed in ons klimaat. (zie ook www.plantvanhier.be)
Trage wegen zijn er voor zachte weggebruikers en landbouwers. Een korte, veilige en groene weg om naar school, werk, akker of buurtwinkel te gaan. Of om een ommetje te maken.

EEN TEVREDEN KLANT

DE EERSTE DIE IN CONTACT KWAM MET ONS LANDSCHAPSLOKET WAS KRIS DE WITTE. HIJ HEEFT HET PRACHTIGE PLAN OM EEN WEILAND IN TE RICHTEN ALS LANDSCHAPSPARKJE. HET REGIONAAL LANDSCHAP GAF ADVIES EN HIELP BIJ HET VERKRIJGEN VAN FINANCIËLE STEUN.

Hoe kwam jouw ambitieuze plan tot stand?

Kris: Ik mag een weiland van mijn ouders naar eigen zin inrichten en wou het een landschappelijk karakter geven, met typische planten van hier. We namen hiervoor een landschapsarchitect onder de arm die met een schitterend plan op de proppen kwam. Het was meteen naar onze zin: een poel, een fruitboomgaard, een houtkant, elzen, essen... Echt een terrein waar we volop kunnen ontspannen. We willen er graag deze zomer gaan kamperen!

Kris De Witte, gebruiker

Je bent de eerste die gebruik maakt van het landschapsloket. Hoe verliep dit?

Kris: 'We gingen eerst bij de gemeente langs om een vergunning te verkrijgen voor het plan. Toen kregen we te horen over de mogelijke toelagen en verwees de gemeente ons door naar het Regionaal Landschap. Het Regionaal Landschap gaf advies bij de keuze van bomen en struiken.'

Jan Maertens, Regionaal Landschap

Jan: 'Vroeger kon je subsidies verkrijgen via verschillende kanalen. Maar het was een echt kluwen aan reglementen waar je moeilijk aan uit raakte. Het Regionaal

Landschap onderhandelde met de verschillende partijen om tot één duidelijk reglement te komen en ervoor te zorgen dat dit reglement makkelijk toepasbaar is. Wij regelen de paperassen en kunnen ook de werken uitvoeren. Dat maakt het voor de eigenaar een pak gemakkelijker dan vroeger. Kris is de eerste die van dit nieuwe reglement gebruik maakt.

Hoe verloopt de uitvoering van het plan?

Kris: We wachten op dit moment nog op de vergunning van de gemeente. Van zodra we die in ons bezit hebben, gaan we meteen aan de slag! Een vriend is bereid om de werken uit te voeren. Het grootste werk is de aanplant van de haag. We hebben een meidoornhaag overwogen, maar hebben schrik dat de kinderen er zich aan zouden kwetsen.

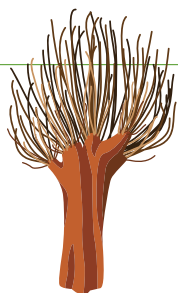
Welke meerwaarde kon het Regionaal Landschap bieden?

Voor ons was het belangrijk dat het Regionaal Landschap bevestigde dat we met het plan goed zaten en het landschap een stukje vooruit helpen. Het Regionaal Landschap berekende ook hoeveel subsidies we konden verkrijgen. Die zijn zeker welkom!

J JE HELPEN?

NIEUW!

LANDSCHAPSLOKET WAT IS HET?

Gratis service: Het Regionaal Landschap beantwoordt jouw vragen over het onderhoud en de aanleg van kleine landschapselementen. Welke soorten kan je best planten? Hoe verzorg je bomen, hagen en poelen? Welke toelagen kan je ontvangen? Het Regionaal Landschap geeft **gratis advies en begeleiding**. Wil je bijvoorbeeld een hoogstamboomgaard aanleggen? Het Regionaal Landschap kan de werken tot 70% financieren en volledig uitvoeren.

Wie contacteren?

Je kan ons elke werkdag contacteren op 052 33 89 10 of via landschap@rlsd.be. Of vul het formulier in dat je vindt op www.rlsd.be.

KNOT DIE KNOTBOOM!

Je bent zeker vertrouwd met het beeld van knotbomen in het landschap. Vroeger kon men hun hout en twijgen goed gebruiken. Maar nu worden deze bomen minder geknot. Ze krijgen te dikke en te zware takken die afbreken door hun eigen gewicht. **Zo dreigen deze knoestige bomen verloren te gaan** en te verdwijnen uit ons landschap. **Heb je bomen staan die dringend moeten worden geknot?** Dan kan je bij ons terecht. Ook voor houtkanten. De voorbije jaren vonden we wel 100

'houtzoekers' die graag jouw bomen willen knotten in ruil voor het brandhout. Voorwaarde is dat de takken minstens 4 jaar oud zijn. Bellen of mailen kan naar T 052 33 89 10 of info@rlsd.be of je kan het meldformulier invullen en terugsturen naar Regionaal Landschap Schelde-Durme, Hemelstraat 133A in 9200 Dendermonde of per fax naar 052 33 89 19. Het formulier vind je ook op www.rlsd.be (bij 'wat doen we' / 'landschap'). **Graag reageren voor 1 juni 2011.**

MELDFORMULIER

(in HOOFDLETTERS invullen a.u.b.)

☐ **JA, ik beschik over knotbomen of een houtkant die ik door een houtzoeker wil laten onderhouden.**

Voornaam: _____ Naam: _____

Straat: _____ nr: _____

Postcode: _____ Gemeente: _____

Telefoon/GSM: _____

E-mail: _____

Jouw gegevens gebruiken we alleen in het kader van deze actie. Je kan je gegevens altijd laten wijzigen of verbeteren.

In de hooilanden langs de Schelde, kan je nog heel wat hazen zien.

SCHELDEHAPPENING 'DOOR DE SCHELDE VERBONDEN'

SCHELDEHAPPENING VZW

De tweede editie van de Scheldehappening legt de klemtoon op **'natte natuur'**. Op deze dag kan je **varen voor 1 euro** per traject. Je kan er **wandelen en fietsen** met gratis te verkrijgen fiets- en wandelkaarten. Tal van **natuurverenigingen** geven een apart cachet aan deze dag. Je vindt er zeker iets naar jouw gading.

Voor jong en oud is er een fijne **wedstrijd met mooie prijzen**.

DOE MEE
MET DE
WEDSTRIJD

Voor de **kinderen**: maak een mooie Scheldetekening en geef je tekening af aan de infostand van het Regionaal Landschap in Temse, of aan één van de infopunten (vertrekplaatsen boten) bij Rivertours.

Voor de **volwassenen**: plaats jouw foto's van de Scheldehappening op www.rlsd.be of www.scheldehappening.be en win mooie prijzen.

Wanneer: Paasmaandag 25 april van 10 tot 18 uur

Waar: verschillende plaatsen langs de Schelde

Alle info: www.scheldehappening.be

Een greep uit het programma:

Dendermonde – Sint-Onolfsdijk

- **Begeleide fietstocht:** Met het Sigmaplan wordt de Vlassenbroekse Polder omgevormd tot een gecontroleerd overstromingsgebied. Dat beschermt de omliggende woongebieden tegen wateroverlast. Er komt een landschap met zoetwaterslikken en -schorren. Grenzeloze Schelde vzw laat je deze wateractualiteit ontdekken tijdens een begeleide fietstocht en vertelt je over de geschiedenis en eigenheid van het gebied.

Praktisch: Vertrek- en eindpunt: steiger Sint-Onolfsdijk. Van 15 tot 17 uur.

Breng je fiets mee.

Info: T 02 201 08 08 of info@gs-esf.be.

- **Tentoonstelling:** De dienst groen en natuur van Dendermonde toont zijn acties: zoals het geboortebos, dag van de trage weg, dag van het park, aanleg en onderhoud van de verschillende groengebieden, onderhoud sportterreinen,...

SCHELDEHAPPENING VZW

- **Wandeling:** Een scheldegids neemt je mee door de Vlassenbroeksepolder en toont de natuurrijkdom. Hoe gaat de polder er uitzien na de inrichting van het overstromingsgebied? En wat gebeurt er met de bever? We eindigen aan de infostand van Natuurpunt 's Heerenbosch.

Praktisch: vertrek om 14 uur aan de kerk van Vlassenbroek

- **Muzikale boottocht:** Reis mee vanaf de beginjaren van jazzmuziek tot haar evolutie in de jaren '70. De voornaamste stijlen passeren de revue.

Live gespeeld door Ilja De Neve en zijn band Scotch 'n' Soda.

Praktisch: de jazzboot vertrekt om 17 uur stipt aan de steiger, prijs € 1, inschrijven is verplicht! Via 03 775 44 84 of www.vormingplus.be/waas-en-dender.

Kruibeke

- **Wandeling met gids:** Langs broekbossen en weiden in het toekomstig overstromingsgebied. Ontdek de weidevogels en de ontluikende natuur aan de nieuwe waterpartijen.

Praktisch: Vertrek om 14 uur aan het veer Kallebeek in Bazel, 7 km

- **Wandeling met gids:** Leer meer over de historiek en de natuur van de polders.

Praktisch: Vertrek om 14 uur aan de steiger van de overzet in Rupelmonde, 5 km

Temse - Wilfordkaai

- Op de **infostand** van Toerisme Waasland komt je alles te weten over de leukste Wase trekpleisters, fiets- en wandelroutes en bruisende evenementen. Ze lichten een tipje op van het Reynaertmysterie, de nieuwe fietsepisode die vanaf 6 juni 2011 toeslaat op het Wase fietsnetwerk....

- Tal van **wandelingen en fietstochten**

Schellebelle - Veer

- **Infostand** van Natuurpunt Scheldeland met waterbeestjes
- **Wandeling** in de Kalkense Meersen met infostands en streekproeverijen door Natuurpunt Scheldeland en Agentschap voor Natuur en Bos

Praktisch: vertrek vanaf 13 uur, 5 km of 8 km

- **Fietstocht** door Natuurpunt Scheldeland

Praktisch: vertrek om 11 uur, 30 km

Schelle - Rupeldijk/Tolhuisstraat - Veer

NATUURPUNT

- **Vogels kijken aan het Noordelijk eiland**

Het Noordelijk Eiland is de plek bij uitstek om naar vogels te kijken.

Praktisch: om 10.55 uur aan de infostand Natuurpunt Rupelstreek

- **Kijken naar waterbeestjes in het Niels Broek**

Het Niels Broek is een paradijs voor padden, kikkers en vele andere kleine waterbeestjes.

Praktisch: om 14.30 uur aan de infostand Natuurpunt Rupelstreek

- **Vogelkijkhut:** Benieuwd naar wat er allemaal leeft en beweegt op het Noordelijk Eiland? Kom dan langs bij de infostand van het Agentschap voor Natuur en Bos aan de vogelkijkhut. Daar kan je samen met ons mee turen naar de aanwezige vogels en kom je meer te weten over het beheer.

Hamme - Driegoten

- **Fietstocht:** Een duurzame inrichting van de Durmevallei is belangrijk voor het Sigmaplan. Overstromingsgebieden aan de monding temperen het getij. Stroomopwaarts herinneren soortenrijke meersen aan het landschap van enkele eeuwen terug. Wil je meer weten over deze toekomstige inrichting? Fiets mee op een boeiende tocht langs de Durme.

Praktisch: vertrek om 13.30 uur Driegoten - restaurant Scheldeoord

- **Wandeling:** Tijdens deze wandeling van Natuurpunt Hamme kom je alles te weten over de ontwikkeling van nieuwe slikken en schorren. Ook kan je met een telescoop de vogels in Lippenbroek beter bekijken.

Praktisch: vertrek om 14 uur Driegoten Veer, 5 km

Voor het **gratis lenen** van **natuureducatief materiaal**, bekijk onze digitale **catalogus** op www.rlsd.be (bij 'wat kan jij doen')

Voor de volledige activiteitenkalender in onze regio: www.rlsd.be

WELKOM MELLE

Dirk Gistelinck, schepen Leefmilieu

IN JANUARI WERD MELLE LID
VAN HET REGIONAAL LANDSCHAP
SCHELDE-DURME.

MELLE STREKT ZICH VOLLEDIG
UIT LANGS DE SCHELDE EN MAG
ZICH TERECHT 'DORP AAN DE
SCHELDE' NOEMEN. NU TELT ONS
WERKINGSGBIED 15 GEMEENTEN:
VAN MELLE TOT SCHELLE!

Proficiat met uw toetreding tot het Regionaal Landschap Schelde-Durme! Hoe is het idee ontstaan om samen te werken?

Wel, het contact ontstond toen de gemeente Melle het plan opvatte om een **hoogstamboomgaard** in Gontrode te herstellen. De boomgaard is eigendom van een privé- eigenaar. We zochten een manier om de eigenaar te helpen en zo zijn we bij het Regionaal Landschap terecht gekomen. Dat was ongeveer één jaar geleden. Het Regionaal Landschap wou hulp bieden, maar stelde voor dat de gemeente dan ook lid zou worden van de vzw. En zo gebeurde het.

Hebt u nog andere projecten in gedachten waarvoor u met het Regionaal Landschap wilt werken?

De gemeente Melle wil zijn **trage wegen herstellen**. We organiseerden al een fietstocht langs de trage wegen van Melle. We merkten toen dat de inwoners van Melle echt geïnteresseerd zijn in trage wegen.

Ook onze **poelen** willen we herstellen. Momenteel hebben we een poel in de Driebundersput en een poel in het gemeentelijk sport- en recreatiepark. Voor de laatste poel overwegen we om deze een educatieve inrichting te geven. De poel ligt immers op een terrein waar heel wat kinderen komen.

Zal de gemeente Melle ook instappen in het nieuwe project 'landschapsloket' van het Regionaal Landschap?

Ja, dankzij het project **landschapsloket** kan elke bewoner van Melle steun en advies krijgen om mee te helpen ons mooie landschap te herstellen.

We hebben ook plannen om een **speelbos** aan te leggen. De gemeente wil een stuk grond naast het sport- en recreatiepark aankopen en er bomen aanplanten. Ook voor de aanleg van dat bos zullen we advies inwinnen bij het Regionaal Landschap.

Verder willen we meewerken aan het project **'houtzoeker'** door hiervoor promotie te maken via onze kanalen. Zo zorgen we ervoor dat de knotwilgen in Melle op tijd en stond geknot worden.

Waarom is de samenwerking voor u belangrijk?

Een kleine gemeente als Melle kan de steun van het Regionaal Landschap goed gebruiken om landschapsprojecten te realiseren. **Alleen kunnen we dit niet aan.** Bovendien willen we ons echt meer gaan profileren als **'dorp langs de Schelde'**. Dat is echt een troef voor Melle.

Hoe bent u persoonlijk betrokken bij de zorg voor natuur en landschap? Ik ben zelf landbouwer in bijberoep en werk ook bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek. Ik wandel graag en kan volop genieten van ons prachtige landschap!

COLOFON

Het Regionaal Landschap Schelde-Durme wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid: het Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap voor Ruimte en Erfgoed, de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen en de gemeenten Berlaere, Bornem, Dendermonde, Hamme, Kruibeke, Laarne, Melle, Puurs, Schelle, Sint-Amands, Temse, Waasmunster, Wetteren, Wichelen en Zele.

Deze Landschapskrant is een uitgave van Regionaal Landschap Schelde-Durme vzw, Hemelstraat 133A, 9200 Dendermonde
☎ 052 33 89 10,
☎ 052 33 89 19
✉ info@rlsd.be
🌐 www.rlsd.be

Verantwoordelijke uitgever:
Jozef Dauwe
Lay-Out: F-Twee
Druk: Drukkerij De Cuyper
Oplage: 126.393 exemplaren, wordt 2 keer per jaar gratis verdeeld.
Gedrukt op gerecycleerd papier, chloorvrij gebleekt